

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
t.a.v. de heer drs. R.H.A. Plasterk, minister
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactgegevens
Gemeente Lelystad
Regien van Adrichem
Postbus 91
8200 AB Lelystad
Tel: 0320-278411
06-50696309
rem.van.adrichem@lelystad.nl
fysiekepijler@g32.nl
www.g32.nl

Behandeld door: R.E.M. van Adrichem
Datum: 22 november 2016
Onderwerp: Reactie G32-Stedennetwerk op het wetsvoorstel kostenverhaal
huisvesting vergunninghouders *vergunninghouders*

Excellentie,

De steden in het G32-Stedennetwerk nemen hun verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat vluchtelingen met een verblijfsvergunning zo snel mogelijk gehuisvest worden en een nieuw bestaan in Nederland kunnen gaan opbouwen. Als G32-Stedennetwerk willen wij reageren op de concept wet kostenverhaal huisvesting omdat wij vinden dat deze wet niet gaat bijdragen aan het oplossen van het complexe huisvestingsvraagstuk en geen recht doet aan de inspanningen die gemeenten leveren om grote aantallen vergunninghouders te huisvesten. Bovendien voldoet deze wet in onze optiek niet aan de bestuurlijke afspraak dat het Rijk, de provincies, het COA en de gemeenten gezamenlijk, schouder aan schouder, de huidige opgaven het hoofd bieden (Bestuursakkoord 27 november 2015).

In deze brief zetten wij ons standpunt nader uiteen en wij vertrouwen erop dat u onze argumentatie zult betrekken bij uw reactie aan het kabinet.

1. Consultatie achteraf en alleen gericht op technische uitvoering

Het Rijk heeft alleen de algemene uitgangspunten van deze wet bestuurlijk gedeeld, maar de gemeenten niet betrokken bij de verdere uitwerking. Wij hebben geen input kunnen leveren of mee kunnen denken. Het huisvestingsvraagstuk wordt te eenzijdig en teveel vanuit een negatief perspectief benaderd (de gemeente moet beboet worden als zij haar taakstelling niet haalt). Deze opgave wordt daardoor alleen vanuit vraag en aanbod benaderd en doet geen recht aan de complexiteit van het huisvestingsvraagstuk en de inspanningen van de lokale partijen.

2. Dubbele bestraffing

De kans is groot dat gemeenten door deze wet dubbel zullen worden gestraft. Zowel de kosten voor opvang door het COA als de kosten voor het creëren van een huisvestingsvoorziening door de provincie kunnen verhaald worden op de gemeenten (kosten van indeplaatsstelling).

3. Terugwerkende kracht van deze wetgeving

Wij zijn van mening dat deze terugwerkende kracht volkomen voorbij gaat aan de basisbeginselen van behoorlijk bestuur, zeker daar waar de maatregel als een (onaangename) verrassing komt.

4. Ontwikkelingen in de huisvestingspraktijk:

Deze wet wordt geïntroduceerd op het moment dat:

- de voorrangsregeling voor statushouders wellicht wordt geschrapt uit de huisvestingswet. Onze bezwaren daartegen hebben we een en andermaal aan uw collega van Wonen en Rijksdienst toegelicht. De combinatie van deze maatregelen is voor onze steden het einde van het “schouder-aan-schouder” principe;
- het COA in een aantal steden achterloopt met het koppelen van statushouders. Gezien de wettelijke termijnen in het huisvesten van vergunninghouders zouden begin oktober alle voor de taakstelling 2016 te huisvesten vergunninghouders aan gemeenten gekoppeld moeten zijn. Dat was zeker niet bij alle gemeenten het geval;
- Gemeenten in de komende tijd meer en meer te maken zullen krijgen met herhuisvesting van statushouders en een verdunning van huishoudens. Hierdoor zal de druk op de sociale huurmarkt hoog blijven. Denk aan de herhuisvesting van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers) die 18 jaar worden en van vergunninghouders die tijdelijk zijn gehuisvest via het Gemeentelijk Versnellingsarrangement (GVA). Verder zorgt de gezinshereniging er ook voor dat gemeenten opnieuw passende woonruimte moeten aanbieden. Voor wat betreft de AMV-ers vormt het ontbreken van registratie in het TVS-systeem nog een apart een probleem, evenals de benodigde begeleiding, waar wij hieronder nog iets over zullen zeggen;
- Gemeenten samen met woningcorporaties en andere partijen ervoor moeten zorgen dat de huisvesting van vergunninghouders niet ten koste gaat van het draagvlak en de solidariteit in de stad. Spreiding over de stad en het (onzelfstandig) huisvesten van kleine groepen vergunninghouders is van groot belang om het draagvlak te kunnen behouden. Bovendien moet de (beperkte) sociale woningvoorraad ook toegankelijk blijven voor andere urgenten en kwetsbare groepen in de stad, en voor iedereen die recht heeft op een sociale huurwoning;
- De sociale woningvoorraad in veel steden niet passend is voor de groep statushouders die gekoppeld worden aan gemeenten. In de afgelopen tijd zijn vooral alleenstaande jonge mannen gekoppeld aan gemeenten, terwijl de sociale woningvoorraad in veel steden vooral geschikt is voor het huisvesten van gezinnen of meerpersoonshuishoudens;
- Gemeenten door de koppeling van alleenstaanden meer en meer genooddaakt zijn om groepen vergunninghouders onzelfstandig te huisvesten. Dit kost extra voorbereidingstijd en geld omdat - om overlast in de wijk te voorkomen en het

draagvlak te behouden - begeleiding geregeld moet worden en veel aandacht besteed moet worden aan het betrekken van de omwonenden. Dit alles geldt ook voor de AMV'ers die - op het moment dat zij 18 worden - in de gemeente geherhuisvest moeten worden. Deze AMV-ers zijn hun 18^e nog niet in staat om zelfstandig een huishouding te voeren en hebben – zoals is gebleken in de uitvoeringspraktijk - zeker nog minimaal 9 maanden begeleiding nodig. Kosten die voor rekening komen van de gemeente.

De instrumenten die het Rijk aangeboden heeft - onder erkenning van de zwaarte en omvang van de taak – sorteren niet of onvoldoende effect. We verwijzen u daarvoor naar het rapport van het Verweij Jonkerinstituut. Enerzijds onvoldoende ondersteuning bieden en tegelijkertijd strafmaatregelen aankondigen is minimaal in strijd met de uitgangspunten van behoorlijk bestuur.

Conclusie:

Wij zijn van mening dat deze wet niet gaat bijdragen aan het oplossen van het complexe huisvestingsvraagstuk omdat deze wet uitgaat van onwil (wat volstrekt onredelijk en onwaar is) en onvoldoende rekening houdt met onmacht en overmacht. Dit doet geen recht aan de complexiteit van dit vraagstuk en onze getoonde inzet tot op heden. Immers, niet alleen de taakstelling, maar ook het aantal gehuisveste personen is, ondanks alles, nog nooit zo hoog geweest. Daarom zijn wij van mening dat bovenstaande aspecten ook bij het toezicht oordeel van de provincie moeten worden betrokken. Wij stellen voor om hier nader over in gesprek te gaan via de landelijke en regionale regietafels omdat het onze gezamenlijke verantwoordelijkheid is om deze opgave te realiseren.

Indien u nog vragen heeft of nadere informatie wenst dan zijn wij graag bereid om het een en ander nader toe te lichten of om een bijdrage te leveren aan de voorbereiding van het bestuurlijke overleg van de VNG met het Rijk.

Hoogachtend,

J.A. Fackeldey
Voorzitter fysieke pijler G32 stedennetwerk
Wethouder van Lelystad

Een afschrift van deze brief is ook naar de VNG en aan de Landelijke Regietafel gestuurd.